

Art. 80**Art. 80** Rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel

1. De lidstaten wijzen op hun grondgebied een zo gering mogelijk aantal nationale rechterlijke instanties van eerste en tweede aanleg aan, de "rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel", die de hun bij deze verordening opgedragen taken vervullen.
2. Uiterlijk 6 maart 2005 deelt elke lidstaat aan de Commissie een lijst mee van rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel met hun naam en territoriale bevoegdheid.
3. Elke verandering betreffende het aantal, de namen of de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel, die na de in lid 2 bedoelde mededeling plaatsvindt, wordt door de betrokken lidstaat onverwijld aan de Commissie gemeld.
4. De in de leden 2 en 3 bedoelde gegevens worden door de Commissie aan de lidstaten meegedeeld en in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakt.
5. Zolang een lidstaat de in lid 2 bedoelde mededeling niet heeft gedaan, wordt elke procedure die het gevolg is van de in artikel 81 bedoelde vorderingen en waarvoor de rechterlijke instanties van die lidstaat krachtens artikel 82 bevoegd zijn, ingesteld bij de rechterlijke instantie van die staat die absoluut en relatief bevoegd zou zijn indien het procedures inzake een nationaal modelrecht van die staat zou betreffen.

Art. 80 Tribunaux des dessins ou modèles communautaires

1. Les États membres désignent sur leurs territoires un nombre aussi limité que possible de juridictions nationales de première et deuxième instance (tribunaux des dessins ou modèles communautaires), chargées de remplir les fonctions qui leur sont attribuées par le présent règlement.
2. Chaque État membre communique à la Commission au plus tard le 6 mars 2005 une liste des tribunaux des dessins ou modèles communautaires contenant l'indication de leur dénomination et de leur compétence territoriale.
3. Tout changement intervenant après la communication visée au paragraphe 2 et relatif au nombre, à la dénomination ou à la compétence territoriale desdits tribunaux est communiqué sans délai par l'État membre concerné à la Commission.
4. Les informations visées aux paragraphes 2 et 3 sont notifiées par la Commission aux États membres et publiées au Journal officiel des Communautés européennes.
5. Aussi longtemps qu'un État membre n'a pas procédé à la communication prévue au paragraphe 2, toute procédure résultant d'une action visée à l'article 81 et pour laquelle les tribunaux de cet État sont compétents en application de l'article 82, est portée devant le tribunal de cet État qui aurait compétence territoriale et d'attribution s'il

s'agissait d'une procédure relative à un enregistrement de dessin ou modèle de l'État concerné.

Auteur: Hendrik VANHEES

Stand: 25 november 2013

Literatuur

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom. Deel 2 Merkenrecht, Kluwer, Deventer, 2008, 703p.

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 461p.

Concise European Trade Mark and Design Law, Ch. GIELEN en V. VON BOMHARD (ed.), Alphen a/d Rijn, Wolters Kluwer, 2011, 598p.

Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, Ch. GIELEN (red.), Deventer, Kluwer, 2011, 712p.

D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 564p.

O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmacksmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1370p.

D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 445p.

U. SUTHERSANEN, Design law in Europe, London, Sweet&Maxwell, 2000, 705p.

H. VANHEES, Het Beneluxmodel, Brussel, Larcier, 2006, 228p.

Commentaar

1. Krachtens art. 80, lid 1 van verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen¹ zijn alle lidstaten van de Europese Unie

---

¹ P.B., 2002, L 3, 1 (deze verordening zal verder aangeduid worden als: de 'VOGMO', de 'Vo Gemeenschapsmodel' of de 'verordening Gemeenschapsmodel') (De Vo Gemeenschapsmodel werd reeds meermaals gewijzigd).

(EU) verplicht om op hun grondgebied een zo gering mogelijk aantal nationale rechterlijke instanties van eerste en tweede aanleg aan te wijzen, de zogenaamde 'rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel', die de hun door de VOGMO opgedragen taken vervullen². In uitvoering van deze verplichting werd in België enkel de rechtbank van koophandel te Brussel in eerste aanleg³, en het hof van beroep te Brussel als beroepsinstantie, als rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel aangewezen. In dit verband moet worden aangemerkt, zoals ook uitdrukkelijk uit art. 574, aanhef en 14° Gerechtelijk Wetboek (Ger. W.) blijkt, dat de rechtbank van koophandel te Brussel als rechtbank voor het Gemeenschapsmodel exclusief bevoegd is bij het vervullen van de door de VOGMO opgedragen taken, ook wanneer de partijen

---

²Krachtens art. 80, lid 2 VOGMO moest elke lidstaat uiterlijk op 6 maart 2005 aan de Europese Commissie een lijst meedelen van de rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel met hun naam en hun territoriale bevoegdheid. Art. 80, lid 3 VOGMO voorziet de mogelijkheid voor een nationale lidstaat om het aantal, de namen of de territoriale bevoegdheid van deze rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel op ieder ogenblik te wijzigen. Deze bepaling verklaart immers dat een lidstaat elke verandering betreffende het aantal, de namen of de territoriale bevoegdheid van de rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel die plaatsvindt nadat reeds overeenkomstig art. 80, lid 2 VOGMO een lijst van bevoegde rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel aan de Commissie werd meegedeeld, onverwijld aan de Commissie meldt. Zowel de lijst van bevoegde rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel die uiterlijk op 6 maart 2005 aan de Europese Commissie moest worden meegedeeld, als iedere latere wijziging aan deze lijst, werd en wordt door de Commissie aan de lidstaten meegedeeld en werd en wordt in het Publicatieblad van de EU bekendgemaakt (art. 80, lid 4 VOGMO). Opgemerkt moet worden dat art. 80, lid 5 VOGMO een regeling voorziet voor de situatie dat lidstaten geen lijst met bevoegde rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel hebben meegedeeld aan de Europese Commissie. Krachtens deze bepaling wordt dan elke procedure die het gevolg is van de in art. 81 VOGMO bedoelde vorderingen (vorderingen inzake (dreigende) inbreuken en niet-inbreuken op en inzake de geldigheid van Gemeenschapsmodellen) en waarvoor de rechterlijke instanties van die lidstaat krachtens art. 82 VOGMO bevoegd zijn, ingesteld bij de rechterlijke instantie van die staat die absoluut en relatief bevoegd is indien het procedures inzake een nationaal modelrecht van die staat betreft, en dit zolang de lidstaat de in art. 80, lid 2 VOGMO bedoelde lijst van bevoegde rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel niet aan de Europese Commissie heeft meegedeeld.

³Cf. art. 574, aanhef en 14° juncto art. 633quinquies, §1, lid 1 Gerechtelijk Wetboek (Ger. W.). Art. 574, aanhef en 14° Ger. W. bepaalt dat de rechtbank van koophandel, zelfs wanneer de partijen geen handelaar zijn, kennis neemt van de vorderingen zoals bedoeld in art. 81 VOGMO, en art. 633quinquies, §1, lid 1 Ger. W. bepaalt dat enkel de rechtbank van koophandel van Brussel bevoegd is om kennis te nemen van de in art. 574, 14° Ger. W. bedoelde vorderingen inzake intellectuele eigendomsrechten.

bij het geding geen handelaar zijn of wanneer de eiser geen handelaar is, maar de verweerder wel. Ook is het bedrag van de vordering irrelevant: de rechtbank van koophandel te Brussel is steeds in eerste aanleg bevoegd als rechtbank voor het Gemeenschapsmodel wanneer het de door de VOGMO opgedragen taken vervult. Tevens moet onderstreept worden dat bij een vordering tot staken zoals in kortgeding enkel de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel als rechtbank voor het Gemeenschapsmodel bevoegd is⁴. Hetzelfde geldt in het geval van namaak bij een gewone kortgedingprocedure⁵ of wanneer in dergelijke situatie de kortgedingrechter gevat wordt op ééNZijdig verzoekschrift in geval van volstreckte noodzakelijkheid⁶. Ook in dit geval is enkel de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel bevoegd⁷. De voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel is ook exclusief bevoegd voor de procedure betreffende het beslag inzake namaak, wanneer deze procedure wordt ingesteld op basis van een ingeschreven en/of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel⁸.

Art. 84

---

⁴Krachtens art. 589, 1° Ger. W. juncto art. 633quinquies, §4, lid 1 Ger. W. is enkel de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel bevoegd om kennis te nemen van een vordering gegrond op art. 3 van de wet van 6 april 2010 m.b.t. de regeling van bepaalde procedures in het kader van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming (WPMPC) die een inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht, bedoeld in art. 574, 14° Ger. W. beoogt te staken (opgemerkt moet worden dat vermeld art.3 WPMPC met de invoering van het Wetboek van economisch recht zal worden opgenomen in Boek VII 'Bijzondere gerechtelijke procedures').

⁵Cf. art. 584 Ger. W. Zie tevens art. 1369ter Ger. W.

⁶Cf. specifiek art. 584, lid 3 Ger. W.

⁷Krachtens art. 633quinquies, §2, lid 1 Ger. W. is enkel de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel bevoegd om kennis te nemen van vorderingen inzake intellectuele eigendomsrechten bedoeld in art. 574, 14° Ger. W., ingesteld op grond van art. 584 Ger. W.

⁸Cf. art. 588, 15° juncto art. 633quinquies, §3, lid 1 Ger. W.

Art. 84 Vordering of reconventionele vordering tot
nietigverklaring van een Gemeenschapsmodel

1. Een vordering of reconventionele vordering tot
nietigverklaring van een Gemeenschapsmodel kan slechts op de
in artikel 25 genoemde nietigheidsgronden steunen.

2. In de in artikel 25, leden 2, 3, 4 en 5, bedoelde
gevallen, kan de rechtsvordering of reconventionele vordering
slechts worden ingesteld door degene die daartoe krachtens
die bepalingen het recht heeft.

3. Indien de reconventionele vordering wordt ingesteld
in een procedure waarin de houder van het Gemeenschapsmodel
nog geen partij is, wordt hij daarvan in kennis gesteld en
kan hij zich in het geding voegen overeenkomstig de
bepalingen van het recht van de lidstaat waar zich de
rechtbank bevindt.

4. De geldigheid van een Gemeenschapsmodel mag niet
worden aangevochten in een procedure betreffende een
vordering tot vaststelling van niet-inbreuk.

Art. 84 Action ou demande reconventionnelle en nullité d'un
dessin ou modèle communautaire

1. L'action ou la demande reconventionnelle en nullité
d'un dessin ou modèle communautaire ne peut être fondée que
sur les motifs de nullité énoncés à l'article 25.

2. Dans les cas visés à l'article 25, paragraphes 2, 3,
4 et 5, l'action ou la demande reconventionnelle ne peut être
introduite que par la personne habilitée en vertu de ces
dispositions.

3. Si la demande reconventionnelle est introduite dans
un litige auquel le titulaire du dessin ou modèle
communautaire n'est pas déjà partie, il en est informé et
peut intervenir au litige conformément aux conditions prévues
par la législation de l'État membre où le tribunal a son
siège.

4. La validité d'un dessin ou modèle communautaire ne
peut être contestée par une action en constatation de non-
contrefaçon.

Auteur: Hendrik VANHEES

Stand: 25 november 2013

Literatuur

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële
eigendom. Deel 2 Merkenrecht, Kluwer, Deventer, 2008,
703p.

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële
eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer,
Kluwer, 2012, 461p.

Concise European Trade Mark and Design Law, Ch. GIELEN en V. VON BOMHARD (ed.), Alphen a/d Rijn, Wolters Kluwer, 2011, 598p.

Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, Ch. GIELEN (red.), Deventer, Kluwer, 2011, 712p.

D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 564p.

O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmacksmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1370p.

D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 445p.

U. SUTHERSANEN, Design law in Europe, London, Sweet&Maxwell, 2000, 705p.

H. VANHEES, Het Beneluxmodel, Brussel, Larcier, 2006, 228p.

Commentaar

1. Zoals bleek uit de bespreking van art. 81 van verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen⁹, waarin de bevoegdheden van de rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel uitputtend¹⁰ vervat liggen¹¹, is een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel in de eerste plaats bevoegd om de nietigheid uit te spreken van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel¹². Bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel kan dus een zelfstandige vordering worden ingesteld met als doel de nietigverklaring van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel. Daarnaast kan evenwel bij

---

⁹ P.B., 2002, L 3, 1 (deze verordening zal verder aangeduid worden als: de 'VOGMO', de 'Vo Gemeenschapsmodel' of de 'verordening Gemeenschapsmodel') (De Vo Gemeenschapsmodel werd reeds meermaals gewijzigd).

¹⁰ D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 353, 21.34.

¹¹ Zie over deze rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel: de bespreking van art. 80 VOGMO.

¹² Cf. art. 81, sub c VOGMO.

een dergelijke rechtbank voor het Gemeenschapsmodel ook een reconventionele vordering tot nietigverklaring van zowel een ingeschreven als een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel¹³ worden ingediend wanneer deze reconventionele vordering wordt ingesteld naar aanleiding van een vordering bij deze rechtbank betreffende een inbreuk of dreigende inbreuk op het Gemeenschapsmodel waarvan dan reconventioneel de nietigheid wordt gevorderd¹⁴. Art. 84, §1 VOGMO bepaalt in dit verband nu dat de zojuist vermelde zelfstandige vordering tot nietigverklaring van een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel en de zojuist vermelde reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven of een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel slechts op de in art. 25 VOGMO genoemde en limitatief opgesomde nietigheidsgronden kan steunen. Bovendien geldt dat in de in art. 25, leden 2, 3, 4 en 5 VOGMO, bedoelde gevallen, deze rechtsvordering of reconventionele vordering slechts kan worden ingesteld door degene die daartoe krachtens die bepalingen het recht heeft¹⁵. Voor deze nietigheidsgronden, en voor toelichting omtrent de persoon die zich hierop slechts kan beroepen met het oog op de vermelde vordering of reconventionele vordering wordt verwezen naar de bespreking van art. 25 VOGMO.

2. Wanneer de reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel¹⁶ wordt ingesteld in een procedure waarin de houder van het Gemeenschapsmodel nog geen partij is, wordt hij daarvan in kennis gesteld en kan hij zich in het geding voegen overeenkomstig de bepalingen van het recht van de lidstaat

---

¹³ T. COHEN JEHOAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 205, nr. 1.17.2.

¹⁴ Cf. art. 81, sub d VOGMO.

¹⁵ Art. 84, §2 VOGMO.

¹⁶ D. STONE, o.c., 353, 21.39.

waar zich de rechtbank bevindt¹⁷. Een situatie waarbij de houder van het ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel geen partij is bij de procedure is bijv. deze waarbij een vordering wegens inbreuk op een dergelijk Gemeenschapsmodel werd ingesteld door een licentienemer¹⁸. Op te merken is wel dat art. 84, §3 VOGMO niet vermeldt wie de houder van het ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel op de hoogte moet brengen van het feit dat een reconventionele vordering tot nietigverklaring van zijn model werd ingesteld. Deze verplichting ligt klaarblijkelijk niet op de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel. Aangenomen kan worden dat deze verplichting wel rust op diegene die de reconventionele vordering instelde¹⁹. Tevens is duidelijk dat art. 84, §3 VOGMO de houder van het ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel niet verplicht zich in het aanhangige geding te voegen. Nadat hij op de hoogte is gebracht van het feit dat een reconventionele vordering tot nietigverklaring van zijn model is ingesteld kan hij zich voegen, maar hij is hiertoe niet verplicht²⁰.

3. Krachtens art. 84, §4 VOGMO mag de geldigheid van een Gemeenschapsmodel niet worden aangevochten in een procedure betreffende een vordering tot vaststelling van niet-inbreuk.

Art. 86

---

¹⁷ Art. 84, §3.

¹⁸ Art. 32, lid 3 VOGMO bepaalt in verband met deze bevoegdheid van een licentienemer dat onverminderd het bepaalde in de licentieovereenkomst, de licentiehouder een vordering wegens inbreuk op het Gemeenschapsmodel alleen kan instellen met toestemming van de houder van het Gemeenschapsmodel. De houder van een uitsluitende licentie kan een dergelijke vordering evenwel instellen, indien de houder van het Gemeenschapsmodel niet, na daartoe te zijn aangespoord, binnen een redelijke termijn zelf een vordering wegens inbreuk instelt. Zie hierover: D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 275, 2-536 en D. STONE, o.c., 354, 21.39.

¹⁹ Ook in deze zin: D. STONE, o.c., 354, 21.39.

²⁰ D. STONE, o.c., 354, 21.40.

Art. 86 Uitspraken betreffende de rechtsgeldigheid

1. Wanneer in een procedure voor een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van het Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, a) verklaart de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel het Gemeenschapsmodel nietig, indien blijkt dat een van de in artikel 25 genoemde gronden een beletsel vormt voor de instandhouding van het Gemeenschapsmodel; b) wijst de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel de reconventionele vordering af, indien blijkt dat geen van de in artikel 25 genoemde gronden een beletsel vormt voor de instandhouding van het Gemeenschapsmodel.

2. Wanneer bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, deelt deze rechtbank de datum van instelling van die vordering mee aan het Bureau. Het Bureau maakt hiervan melding in het register.

3. Indien bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, kan het op verzoek van de houder van het ingeschreven Gemeenschapsmodel, en na de andere partijen te hebben gehoord, de procedure schorsen en de gedaagde uitnodigen om binnen een door hem te bepalen termijn bij het Bureau een vordering tot nietigverklaring in te stellen. Indien deze vordering niet binnen de bepaalde termijn wordt ingesteld, wordt de procedure voortgezet; de reconventionele vordering wordt dan als ingetrokken beschouwd. Artikel 91, lid 3, is van toepassing.

4. Wanneer een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel zich bij in kracht van gewijsde gegane beslissing over een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel heeft uitgesproken, wordt een afschrift van de beslissing aan het Bureau gezonden. Elke partij kan inlichtingen over deze toezending vragen. Het Bureau vermeldt de beslissing overeenkomstig de uitvoeringsverordening in het register.

5. Een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel mag niet worden ingesteld, indien het Bureau reeds een beslissing heeft genomen, die in kracht van gewijsde is gegaan en die hetzelfde voorwerp en dezelfde partijen betreft en op dezelfde gronden berust.

Art. 86 Décisions en matière de nullité

1. Lorsque, dans une procédure devant un tribunal des dessins ou modèles communautaires, la validité du dessin ou modèle communautaire a été contestée par une demande reconventionnelle:

a) si le tribunal estime qu'un des motifs de nullité visés à l'article 25 s'oppose au maintien du dessin ou modèle communautaire, il déclare la nullité du dessin ou du modèle communautaire;

b) si le tribunal estime qu'aucun des motifs de nullité visés à l'article 25 ne s'oppose au maintien du dessin ou du modèle communautaire, il rejette la demande reconventionnelle.

2. Le tribunal des dessins ou modèles communautaires saisi d'une demande reconventionnelle en nullité d'un dessin ou modèle communautaire enregistré communique à l'Office la date à laquelle la demande a été introduite. L'Office inscrit ce fait au registre des dessins ou modèles communautaires.

3. Un tribunal des dessins ou modèles communautaires saisi d'une demande reconventionnelle en nullité d'un dessin ou modèle communautaire enregistré peut, à la demande du titulaire du dessin ou modèle communautaire enregistré et après audition des autres parties, surseoir à statuer et inviter le défendeur à présenter une demande en nullité à l'Office dans un délai que le tribunal lui impartit. Si cette demande n'est pas présentée dans ce délai, la procédure est poursuivie; la demande reconventionnelle est réputée retirée. L'article 91, paragraphe 3, est applicable.

4. Lorsqu'un tribunal des dessins ou modèles communautaires a rendu une décision passée en force de chose jugée sur une demande reconventionnelle en nullité d'un dessin ou modèle communautaire enregistré, une copie de la décision est transmise à l'Office. Toute partie peut demander des informations quant à cette transmission. L'Office inscrit au registre des dessins ou modèles communautaires la mention de la décision dans les conditions prévues par le règlement d'exécution.

5. Aucune demande reconventionnelle en nullité d'un dessin ou modèle communautaire enregistré ne peut être introduite si une décision passée en force de chose jugée a déjà été rendue par l'Office entre les mêmes parties sur une demande ayant le même objet et la même cause.

Auteur: Hendrik VANHEES

Stand: 25 november 2013

Literatuur

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom. Deel 2 Merkenrecht, Kluwer, Deventer, 2008, 703p.

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 461p.

Concise European Trade Mark and Design Law, Ch. GIELEN en V. VON BOMHARD (ed.), Alphen a/d Rijn, Wolters Kluwer, 2011, 598p.

Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, Ch. GIELEN (red.), Deventer, Kluwer, 2011, 712p.

D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 564p.

O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmacksmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1370p.

D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 445p.

U. SUTHERSANEN, Design law in Europe, London, Sweet&Maxwell, 2000, 705p.

H. VANHEES, Het Beneluxmodel, Brussel, Larcier, 2006, 228p.

Commentaar

1. Zoals bleek bij de bespreking van art. 81 van verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen²¹, waarin de bevoegdheden van de rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel uitputtend²² vervat liggen²³, kan bij een dergelijke rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel²⁴ worden ingediend wanneer deze reconventionele vordering wordt ingesteld naar aanleiding van een vordering bij deze rechtbank betreffende een inbreuk of

---

²¹ P.B., 2002, L 3, 1 (deze verordening zal verder aangeduid worden als: de 'VOGMO', de 'Vo Gemeenschapsmodel' of de 'verordening Gemeenschapsmodel') (De Vo Gemeenschapsmodel werd reeds meermaals gewijzigd).

²² D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 353, 21.34.

²³ Zie over deze rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel: de bespreking van art. 80 VOGMO.

²⁴ T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 205, nr. 1.17.2.

dreigende inbreuk op het Gemeenschapsmodel waarvan dan reconventioneel de nietigheid wordt gevorderd²⁵. Art. 86, lid 1 VOGMO bepaalt nu in dit verband dat wanneer in een procedure voor een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een dergelijke reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel het Gemeenschapsmodel nietig verklaart, indien blijkt dat een van de in art. 25 VOGMO genoemde nietigheidsgronden een beletsel vormt voor de instandhouding van het Gemeenschapsmodel²⁶. De rechtbank heeft hier geen discretionnaire bevoegdheid: is een nietigheidsgrond aanwezig dan moet ze het Gemeenschapsmodel nietig verklaren²⁷. Indien evenwel blijkt dat geen van de in art. 25 VOGMO genoemde nietigheidsgronden een beletsel vormt voor de instandhouding van het Gemeenschapsmodel, dan zal de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel de reconventionele vordering afwijzen²⁸. Op deze plaats moet opgemerkt worden dat een rechtbank voor een Gemeenschapsmodel naar aanleiding van een bij haar ingestelde vordering of reconventionele vordering tot nietigverklaring niet de bevoegdheid heeft een Gemeenschapsmodel geldig te verklaren. De rechtbank kan enkel beslissen de vordering toe te kennen en het Gemeenschapsmodel nietig te verklaren of de vordering tot nietigverklaring af te wijzen²⁹.

2. Wanneer bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, deelt deze

---

²⁵ Cf. art. 81, sub d VOGMO.

²⁶ Art. 86, §1, sub a VOGMO.

²⁷ D. STONE, o.c., 354, 21.42.

²⁸ Art. 86, §1, sub b VOGMO.

²⁹ D. STONE, o.c., 354, 21.42.

rechtbank de datum van instelling van die vordering mee aan het te Alicante gevestigde Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken en tekeningen en modellen) (BHIM), dat hiervan melding maakt in het register van Gemeenschapsmodellen³⁰. Ook in dit geval, namelijk wanneer bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt ingesteld, kan de rechtbank op verzoek van de houder van het ingeschreven Gemeenschapsmodel, en na de andere partijen te hebben gehoord, de inbreukprocedure schorsen en de gedaagde, dit is dus de persoon die de reconventionele vordering tot nietigverklaring instelde, uitnodigen om binnen een door de rechtbank te bepalen termijn bij het BHIM een vordering tot nietigverklaring in te stellen³¹. Indien deze vordering niet binnen de aldus bepaalde termijn wordt ingesteld, wordt de procedure voor de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel evenwel voortgezet, maar de reconventionele vordering tot nietigverklaring wordt dan als ingetrokken beschouwd³². Wel is het zo dat indien de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel de procedure schorst, zij voorlopige, inclusief beschermende, maatregelen kan bevelen voor de duur van de schorsing³³. Dit laatste is ook logisch daar de procedure die geschorst wordt een procedure is die tot doel heeft een inbreuk of dreigende inbreuk op een ingeschreven Gemeenschapsmodel te stoppen of te voorkomen.

3. Ook specifiek voor ingeschreven Gemeenschapsmodellen geldt dat wanneer een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel zich bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing over een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een

---

³⁰ Art. 86, §2 VOGMO.

³¹ Art. 86, §3, 1^e zin VOGMO.

³² Art. 86, §3, 2^e zin VOGMO.

³³ Art. 86, §3, 3^e zin VOGMO.

dergelijk ingeschreven Gemeenschapsmodel heeft uitgesproken, een afschrift van deze beslissing aan het BHIM wordt gezonden³⁴. Aangenomen kan worden dat de plicht tot dit verzenden op de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel rust³⁵, en zowel een verzending van een afschrift van een uitspraak betreft waarbij het ingeschreven Gemeenschapsmodel nietig werd verklaard als waarbij de reconventionele vordering tot nietigverklaring werd afgewezen³⁶. Elke partij bij de procedure³⁷ kan inlichtingen over deze toezending vragen³⁸. Het BHIM vermeldt de beslissing overeenkomstig de uitvoeringsverordening van het VOGMO in het register van Gemeenschapsmodellen³⁹.

4. Belangrijk te vermelden is wel dat een reconventionele vordering tot nietigverklaring van een ingeschreven Gemeenschapsmodel niet mag worden ingesteld bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel, indien het BHIM naar aanleiding van een bij haar ingestelde vordering tot nietigverklaring reeds een beslissing heeft genomen, die in kracht van gewijsde is gegaan en die hetzelfde voorwerp en dezelfde partijen betreft en op dezelfde gronden berust⁴⁰. De hier aangegeven

---

³⁴ Art. 86, §4, 1^e zin VOGMO.

³⁵ In deze zin: D. STONE, o.c., 355, 21.47.

³⁶ In deze zin: T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 206, 1.17.3 en D. STONE, o.c., 355, 21.47.

³⁷ In deze zin: D. STONE, o.c., 355, 21.47.

³⁸ Art. 86, §4, 2^e zin VOGMO.

³⁹ Art. 86, §4, 3^e zin VOGMO. Deze uitvoeringsverordening is verordening (EG) nr. 2245/2002 van de Commissie van 21 oktober 2002 tot uitvoering van verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad betreffende Gemeenschapsmodellen (P.B., 2002, L 341, 28) (deze verordening die reeds werd gewijzigd wordt verder aangeduid als 'URVOGMO'). Art. 69, §3, sub q URVOGMO bepaalt dat het register ook de volgende gegevens bevat, met vermelding van de datum van inschrijving ervan: de datum en inhoud van de beslissing betreffende de vordering of reconventionele vordering tot nietigverklaring of van een andere beëindiging van de procedure overeenkomstig art. 53 respectievelijk art. 86, lid 4 VOGMO).

⁴⁰ Art. 86, §5 VOGMO.

regel vindt toepassing in de situatie waarin het BHIM besliste dat de bij haar ingestelde vordering tot nietigverklaring moest worden afgewezen, en bevat dus het beginsel ne bis in idem⁴¹.

---

⁴¹ T. COHEN JEHO RAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 206, 1.17.3 en D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 279, 2-549.

Art. 87**Art. 87** Gevolgen van de uitspraak inzake geldigheid

Een beslissing van een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel tot nietigverklaring van een Gemeenschapsmodel heeft, zodra zij in kracht van gewijsde is gegaan, in alle lidstaten de in artikel 26 genoemde rechtsgevolgen.

Art. 87 Effets de la décision en matière de nullité

Lorsque la décision d'un tribunal des dessins ou modèles communautaires déclare la nullité d'un dessin ou modèle communautaire est passée en force de chose jugée, elle produit dans tous les États membres les effets énoncés à l'article 26.

Auteur: Hendrik VANHEES

Stand: 25 november 2013

Literatuur

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 461p.

Concise European Trade Mark and Design Law, Ch. GIELEN en V. VON BOMHARD (ed.), Alphen a/d Rijn, Wolters Kluwer, 2011, 598p.

Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, Ch. GIELEN (red.), Deventer, Kluwer, 2011, 712p.

D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 564p.

O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmacksmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1370p.

D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 445p.

U. SUTHERSANEN, Design law in Europe, London, Sweet&Maxwell, 2000, 705p.

H. VANHEES, Het Beneluxmodel, Brussel, Larcier, 2006, 228p.

Commentaar

1. Art. 87 van verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad

van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen⁴² (VOGMO) bepaalt uitdrukkelijk dat een beslissing van een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel tot nietigverklaring van een ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel, zodra zij in kracht van gewijsde is gegaan, in alle lidstaten van de Europese Unie (EU) de in art. 26 VOGMO genoemde rechtsgevolgen heeft⁴³. Dit betekent dat het Gemeenschapsmodel geacht wordt van de aanvang af geen rechtsgevolgen te hebben gehad⁴⁴, natuurlijk met uitzondering van de in art. 26, §2 VOGMO genoemde situaties⁴⁵, en dit in alle lidstaten van de EU. Wordt dus een ingeschreven of niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel door de Belgische rechtbank voor het Gemeenschapsmodel nietig verklaard, dan geldt deze nietigverklaring voor alle lidstaten van de EU, en heeft ze in al deze lidstaten een retroactieve werking⁴⁶. In geen enkele lidstaat van de EU wordt het

---

⁴² P.B., 2002, L 3, 1 (deze verordening zal verder aangeduid worden als: 'VOGMO', 'Vo Gemeenschapsmodel' of 'verordening Gemeenschapsmodel') (De Vo Gemeenschapsmodel werd reeds meermaals gewijzigd).

⁴³ Zie over deze rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel: de bespreking van art. 80 VOGMO, en over de bevoegdheid van deze rechtbanken tot nietigverklaring van Gemeenschapsmodellen: de bespreking van art. 81 VOGMO.

⁴⁴ Art. 26, §1 VOGMO.

⁴⁵ Art. 26, §2 VOGMO bepaalt:

"Onverminderd de nationale bepalingen betreffende vorderingen tot vergoeding van schade, veroorzaakt door nalatigheid of kwade trouw van de houder van het Gemeenschapsmodel, of betreffende ongerechtvaardigde verrijking, heeft de terugwerkende kracht van de nietigheid van het Gemeenschapsmodel geen invloed op:

a) een beslissing over inbreuk die vóór de nietigverklaring in kracht van gewijsde gegaan en ten uitvoer gelegd is;

b) een vóór de nietigverklaring gesloten overeenkomst, voor zover die vóór die verklaring is uitgevoerd; uit billijkheidsoverwegingen kan echter terugbetaling worden geëist van de op grond van deze overeenkomst betaalde bedragen en wel in de mate die door de omstandigheden gerechtvaardigd is".

⁴⁶ Zie over deze Belgisch rechtbank voor het Gemeenschapsmodel: de bespreking van art. 80 VOGMO. Deze Belgische rechtbank voor het Gemeenschapsmodel is de rechtbank van koophandel te Brussel in eerste aanleg, en het hof van beroep te Brussel in beroep.

Gemeenschapsmodel geacht bestaan te hebben⁴⁷. Een nietigverklaring uitgesproken door de Belgische rechtbank voor het Gemeenschapsmodel heeft dus uitwerking in alle lidstaten van de EU⁴⁸.

2. Opgemerkt moet worden dat art. 87 VOGMO enkel betrekking heeft op beslissingen tot nietigverklaring, en niet op beslissingen waarbij de vordering tot nietigverklaring is afgewezen. Het regelt dat een beslissing tot nietigverklaring een erga omnes effect heeft in alle landen van de EU⁴⁹.

---

⁴⁷ D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 280, 2-554.

⁴⁸ T. COHEN JEHO RAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 197.

⁴⁹ Zie hierover: Rb. 's-Gravenhage, 14 september 2011, IEF 10175, B9 10122 en BIE, 2011, 408 (verkort).

Art. 95

Art. 95 Parallelele rechtsvorderingen op grond van
Gemeenschapsmodellen en nationale modellenrechten

1. Wanneer voor rechtbanken van verschillende lidstaten tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen vorderingen wegens inbreuk of dreigende inbreuk worden ingesteld, en de ene rechtbank op grond van een Gemeenschapsmodel en de andere rechtbank op grond van een nationaal modelrecht dat gelijktijdige bescherming verleent, wordt aangezocht, verwijst de rechtbank waarbij de zaak het laatst is aangebracht, ook ambtshalve, de partijen naar de andere rechtbank. De rechtbank die tot verwijzing zou moeten overgaan kan zijn uitspraak aanhouden, indien de bevoegdheid van de andere rechtbank wordt aangevochten.
2. De rechtbank voor het Gemeenschapsmodel waarbij op grond van een Gemeenschapsmodel een vordering wegens inbreuk of dreigende inbreuk is ingesteld, wijst de vordering af, indien tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil is gegeven op grond van een nationaal modelrecht dat gelijktijdige bescherming verleent.
3. De rechterlijke instantie waarbij op grond van een nationaal modelrecht een vordering wegens inbreuk of dreigende inbreuk is ingesteld, wijst de vordering af, indien tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil is gegeven op grond van een Gemeenschapsmodel dat gelijktijdige bescherming verleent.
4. De leden 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing op voorlopige, inclusief beschermende, maatregelen.

Art. 95 Actions intentées parallèlement sur la base des
dessins ou modèles communautaires et sur la base
d'enregistrements nationaux de dessins ou modèles

1. Lorsque des actions en contrefaçon ou en menace de contrefaçon sont formées pour les mêmes faits et entre les mêmes parties devant des juridictions d'États membres différents saisies l'une sur la base d'un dessin ou modèle communautaire et l'autre sur la base d'un enregistrement national de dessin ou modèle ouvrant droit à un cumul de protection, la juridiction saisie en second lieu doit, même d'office, se dessaisir en faveur du tribunal premier saisi. La juridiction qui devrait se dessaisir peut surseoir à statuer si la compétence de l'autre juridiction est contestée.
2. Le tribunal des dessins ou modèles communautaires saisi d'une action en contrefaçon ou en menace de contrefaçon sur la base d'un dessin ou modèle communautaire rejette l'action si, sur les mêmes faits, un jugement définitif a été rendu sur le fond entre les mêmes parties sur la base d'un

enregistrement national d'un sujet d'un dessin ou modèle ouvrant droit à un cumul de protection.

3. La juridiction saisie d'une action en contrefaçon ou en menace de contrefaçon sur la base de l'enregistrement national d'un dessin ou modèle rejette l'action si, sur les mêmes faits, un jugement définitif a été rendu sur le fond entre les mêmes parties sur la base d'un dessin ou modèle communautaire ouvrant droit à un cumul de protection.

4. Les paragraphes 1, 2 et 3 ne s'appliquent pas aux mesures provisoires et conservatoires.

Auteur: Hendrik VANHEES

Stand: 25 november 2013

Literatuur

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom. Deel 2 Merkenrecht, Kluwer, Deventer, 2008, 703p.

T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 461p.

Concise European Trade Mark and Design Law, Ch. GIELEN en V. VON BOMHARD (ed.), Alphen a/d Rijn, Wolters Kluwer, 2011, 598p.

Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, Ch. GIELEN (red.), Deventer, Kluwer, 2011, 712p.

D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 564p.

O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmacksmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1370p.

D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 445p.

U. SUTHERSANEN, Design law in Europe, London, Sweet&Maxwell, 2000, 705p.

H. VANHEES, Het Beneluxmodel, Brussel, Larcier, 2006, 228p.

Commentaar

1. Tekeningen en modellen kunnen tegelijkertijd beschermd worden als Gemeenschapsmodel en als nationaal (Benelux)model. Het kan dan ook gebeuren dat in verschillende lidstaten van de

Europese Unie (EU) tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen vorderingen wegens inbreuk of dreigende inbreuk worden ingesteld, waarbij de ene vordering gebaseerd is op de bescherming geboden als Gemeenschapsmodel, en de andere vordering op de bescherming geboden door het nationale (Benelux) modellenrecht. Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen⁵⁰ voorziet in haar art. 95 een aantal regels m.b.t. dergelijke parallelle vorderingen. Het is uiterst belangrijk te onderstrepen dat al de in art. 95 VOGMO voorziene regels slechts toepassing vinden wanneer de in deze bepaling bedoelde vorderingen in verschillende lidstaten van de EU worden ingesteld. Dit wordt, zoals verder zal blijken, enkel uitdrukkelijk vereist voor de toepassing van de regel uit art. 95, §1 VOGMO, maar geldt eveneens, ondanks het ontbreken van een uitdrukkelijke bepaling in die zin, voor de regels vervat in art. 95, §2 en 3 VOGMO⁵¹. Tevens is het zo dat onder het in art. 95 VOGMO gehanteerde begrip 'Gemeenschapsmodel' zowel een ingeschreven als een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel moet worden begrepen⁵².

2. Art. 95, §1 VOGMO bepaalt dat wanneer voor rechtbanken van verschillende lidstaten tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen vorderingen wegens inbreuk of dreigende inbreuk worden ingesteld, en de ene rechtbank op

---

⁵⁰ P.B., 2002, L 3, 1 (deze verordening zal verder aangeduid worden als: de 'VOGMO', de 'Vo Gemeenschapsmodel' of de 'verordening Gemeenschapsmodel') (De Vo Gemeenschapsmodel werd reeds meermaals gewijzigd).

⁵¹ Ook in deze zin: O. RUHL, Gemeinschaftsgeschmackmuster, Keulen, Carl Heymanns Verlag, 2010, 1037, nr. 4. Art. 95 VOGMO vindt dus geen toepassing wanneer de in deze bepaling bedoelde parallelle vorderingen, gebaseerd op enerzijds een Gemeenschapsmodel en anderzijds een nationaal (Benelux) model, in één en dezelfde lidstaat van de EU worden ingesteld.

⁵² In deze zin gaat ook: D. MUSKER, Community design law. Principles and practice, London, Sweet&Maxwell, 2002, 293, 2-599. Ook in deze zin kan worden gelezen: T. COHEN JEHOAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, Industriële eigendom - deel 3 Vormen, namen en reclame, Deventer, Kluwer, 2012, 207, 1.17.4.

grond van een Gemeenschapsmodel en de andere rechtbank op grond van een nationaal (Benelux) modelrecht dat gelijktijdige bescherming verleent, wordt aangezocht, de rechtbank waarbij de zaak het laatst is aangebracht, ook ambtshalve, de partijen verwijst naar de andere rechtbank⁵³. De rechtbank die tot verwijzing zou moeten overgaan kan zijn uitspraak evenwel aanhouden, indien de bevoegdheid van de andere rechtbank wordt aangevochten⁵⁴. Art. 95, §1 VOGMO kan wel tot een vreemd resultaat leiden. Immers, wanneer de eerst aanhangig gemaakte inbreukvordering een vordering is op basis van een nationaal (Benelux) modelrecht, dan is het mogelijk dat deze vordering aanhangig is bij een nationale rechtbank die geen rechtbank voor het Gemeenschapsmodel is⁵⁵. In dit geval moet de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel van een andere lidstaat waarbij later een inbreukvordering aanhangig wordt gemaakt tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen, en op basis van de bescherming van hetzelfde model maar nu als Gemeenschapsmodel, de bij haar ingestelde vordering verwijzen naar de eerst gevatte rechtbank die dus geen rechtbank voor een Gemeenschapsmodel is. Aldus kan een vordering betreffende inbreuken of dreigende inbreuken op een Gemeenschapsmodel behandeld worden door een rechtbank die geen rechtbank voor een Gemeenschapsmodel is, alhoewel art. 81, sub a VOGMO deze vorderingen exclusief toevertrouwt aan de rechtbanken voor Gemeenschapsmodellen⁵⁶. In België kunnen geschillen inzake Beneluxmodellen behandeld worden door de vijf rechtbanken van koophandel die zitting houden bij een hof van beroep (Gent,

---

⁵³ Art. 95, §1, 1^e zin VOGMO.

⁵⁴ Art. 95, §1, 2^e zin VOGMO.

⁵⁵ Zie over deze rechtbanken voor het Gemeenschapsmodel: de bespreking van art. 80 VOGMO, en over de bevoegdheid van deze rechtbanken: de bespreking van art. 81 VOGMO.

⁵⁶ T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 207, 1.17.4.

Antwerpen, Brussel, Luik en Bergen)⁵⁷, maar enkel de rechtbank van koophandel te Brussel is wat België betreft een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel⁵⁸. Wanneer nu als eerste een inbreukvordering op basis van een Beneluxmodelrecht aanhangig wordt gemaakt bij de rechtbank van koophandel te Antwerpen, en vervolgens een inbreukvordering aanhangig wordt gemaakt tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen, maar nu op basis van de bescherming van hetzelfde model als Gemeenschapsmodel, bij een rechtbank voor het Gemeenschapsmodel in Duitsland, dan moet laatgenoemde rechtbank de partijen verwijzen naar de rechtbank van koophandel te Antwerpen. Daar art. 95, §1 VOGMO, zoals trouwens ook de andere paragrafen van dit artikel, enkel een regeling bevat inzake vorderingen wegens inbreuken of dreigende inbreuken, is het wel zo dat bij de rechtbank die de vordering inzake het Gemeenschapsmodel toegewezen krijgt en die geen rechtbank voor het Gemeenschapsmodel is, geen reconventionele vordering tot nietigverklaring van het Gemeenschapsmodel kan worden ingesteld⁵⁹.

3. Art. 95, §2 VOGMO verklaart dat de rechtbank voor het Gemeenschapsmodel waarbij op grond van een Gemeenschapsmodel een vordering wegens inbreuk of dreigende inbreuk is ingesteld, de vordering afwijst, indien tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil is gegeven op grond van een nationaal (Benelux) modelrecht dat gelijktijdige bescherming verleent. Art. 95, §3 VOGMO voegt logischerwijze aan deze tweede paragraaf toe dat de rechterlijke instantie

---

⁵⁷ Cf. art. 574, aanhef, 18° Ger. W. juncto art. 633quinquies, §1, lid 2 Ger. W. Zie hierover grondig: de bespreking van de art. 4.5 en 4.6 van het Benelux-Verdrag van 25 februari 2005 inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen) (BVIE).

⁵⁸ Cf. art. 574, aanhef, 14° Ger. W. juncto art. 633quinquies, §1, lid 1 Ger. W. Zie hierover: de bespreking van de art. 4.5 en 4.6 BVIE.

⁵⁹ T. COHEN JEHORAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 207, 1.17.4.

waarbij op grond van een nationaal (Benelux) modelrecht een vordering wegens inbreuk of dreigende inbreuk is ingesteld, de vordering afwijst, indien tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil is gegeven op grond van een Gemeenschapsmodel dat gelijktijdige bescherming verleent.

4. Voor de situatie die geregeld wordt in art. 95, §2 VOGMO zal één van de procespartijen de rechtbank waarbij de inbreukvordering het laatst werd ingesteld moeten wijzen op het bestaan van een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil tussen dezelfde partijen m.b.t. dezelfde handelingen inzake een nationaal (Benelux)modelrecht dat gelijktijdig bescherming verleent. De laatst gevatte rechter zal van deze beslissing anders niet op de hoogte zijn⁶⁰.

5. De toepassing van de regels vervat in art. 95, §1, §2 en §3 VOGMO roept wel enige vragen op. Zo is er zowel in §1 als in §2 en §3 van art. 95 VOGMO niet alleen sprake van Gemeenschapsmodellen en nationale (Benelux) modellen die '*gelijktijdig bescherming verlenen*', maar ook van geschillen tussen '*dezelfde partijen*' en van vorderingen m.b.t. '*dezelfde handelingen*'. Deze toepassingsvoorwaarden van art. 95 VOGMO moeten nader worden toegelicht.

6. Wat de '*gelijktijdig*' door Gemeenschapsmodellen en nationale (Benelux) modellen '*verleende bescherming*' betreft, wordt er in de rechtsleer terecht op gewezen dat hiermee niet alleen wordt bedoeld dat een model op hetzelfde moment beschermd moet zijn als Gemeenschapsmodel en als nationaal (Benelux) model⁶¹. '*Gelijktijdige bescherming*' houdt ook in dat de in de beide procedures ingeroepen bescherming inhoudelijk identiek moet zijn, en dat dus in beide procedures sprake moet zijn van een zelfde beschermingsomvang. Wanneer de bescherming

---

⁶⁰ T. COHEN JEHOAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 208, 1.17.4.

⁶¹ O. RUHL, o.c., 1038, nr. 7.

ingeroepen op basis van het Gemeenschapsmodelrecht en op basis van het nationaal (Benelux) modelrecht zou leiden tot een verschillende beoordeling van de inbreukvraag, dan kan art. 95 VOGMO geen toepassing vinden⁶². Deze zienswijze brengt bijgevolg mee dat het model dat beschermd wordt als Gemeenschapsmodel eigenlijk identiek moet zijn aan het model dat als nationaal (Benelux) model wordt beschermd. Naar onze mening mogen tussen deze twee modellen slechts verschillen in onbelangrijke details bestaan⁶³. 'Gelijktijdige bescherming' betekent ook dat de vorderingen ingesteld op basis van het Gemeenschapsmodel enerzijds en het nationaal (Benelux)model anderzijds hetzelfde gebied, en dus dezelfde landen moeten betreffen. Concreet betekent dit bijv., wat de situatie betreft die geregeld wordt in art. 95, §2 VOGMO, dat een Duitse rechtbank voor het Gemeenschapsmodel de inbreukvordering die bij haar op grond van een Gemeenschapsmodel is ingesteld zal afwijzen voor Frankrijk, wanneer in Frankrijk tussen dezelfde partijen met betrekking tot dezelfde handelingen een onherroepelijke beslissing over het bodemgeschil is gegeven op grond van een Frans modelrecht dat gelijktijdige bescherming verleent⁶⁴. De Duitse rechtbank voor het Gemeenschapsmodel zal de bij haar ingestelde vordering wel behandelen voor de andere lidstaten van de EU.

7. Wat de in art. 95 VOGMO vermelde geschillen tussen '*dezelfde partijen*' betreft, wordt terecht verdedigd dat het begrip '*zelfde partijen*' restrictief geïnterpreteerd moet worden⁶⁵, maar dat deze partijen in de verschillende procedures

---

⁶² O. RUHL, o.c., 1038, nr. 8.

⁶³ Zie over deze problematiek tevens: D. MUSKER, o.c., 293, 2-599.

⁶⁴ In deze zin: T. COHEN JEHO RAM, J. HUYDECOPER en C. VAN NISPEN, o.c., 208, 1.17.4. en O. RUHL, o.c., 1039, nr. 9.

⁶⁵ D. STONE, European Union design law, Oxford, Oxford University Press, 2012, 377, 21.167.

niet dezelfde hoedanigheid van eiser of verweerder moeten hebben⁶⁶.

8. Wanneer door art. 95 VOGMO wordt vereist dat er sprake moet zijn van parallelle inbreukprocedures tussen dezelfde partijen m.b.t. '*dezelfde handelingen*', dan dient onder dit begrip '*dezelfde handelingen*' vertstaan te worden dat zowel op basis van het Gemeenschapsmodel in de ene lidstaat als op basis van het nationaal (Benelux)modelrecht in de andere lidstaat wordt opgetreden tegen hetzelfde uiterlijk van hetzelfde voortbrengsel en tegen dezelfde beweerde inbreukmakende handelingen die in verband daarmee worden gesteld. Wordt bijv. in twee lidstaten tegen enkele identieke handelingen, die zich in iedere lidstaat voordoen, opgetreden, maar wordt daarnaast ook in iedere lidstaat opgetreden tegen andere specifieke, elkaar niet overlappende handelingen, die zich slechts in één lidstaat voordoen, dan vindt art. 95 VOGMO slechts toepassing m.b.t. de overlappende handelingen⁶⁷.

9. Aangestipt moet nog worden dat al de in art. 95 VOGMO vervatte, en zojuist besproken regels inzake parallelle vorderingen op grond van Gemeenschapsmodellen en nationale (Benelux) modellen, niet van toepassing zijn op voorlopige, inclusief beschermende, maatregelen⁶⁸.

---

⁶⁶ D. MUSKER, o.c., 294, 2-601.

⁶⁷ O. RUHL, o.c., 1039-1040, nr. 11.

⁶⁸ Art. 95, §4 VOGMO.